Šis tekstas yra skirtas tik informacijai ir teisinės galios neturi. Europos Sąjungos institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį. Autentiškos atitinkamų teisės aktų, įskaitant jų preambules, versijos skelbiamos Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje ir pateikiamos svetainėje „EUR-Lex“. Oficialūs tekstai tiesiogiai prieinami naudojantis šiame dokumente pateikiamomis nuorodomis

►**B**

TARYBOS DIREKTYVA 92/66/EEB

1992 m. liepos 14 d.

nustatanti Bendrijos Niukaslio ligos kontrolės priemones

(OL L 260, 1992 9 5, p. 1)

iš dalies keičiama:

		Oficialusis leidinys		
		Nr.	puslapis	data
►**M1**	2003 m. balandžio 14 d. Tarybos Reglamentas (EB) Nr. 806/2003	L 122	1	2003 5 16
►**M2**	2006 m. lapkričio 20 d. Tarybos Direktyva 2006/104/EB	L 363	352	2006 12 20
►**M3**	2008 m. liepos 15 d. Tarybos direktyva 2008/73/EB	L 219	40	2008 8 14
►**M4**	2018 m. balandžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/597	L 103	4	2018 4 23

iš dalies keičiama:

►**A1**	Aktas dėl Austrijos Respublikos, Suomijos Respublikos ir Švedijos Karalystės stojimo sąlygų ir Sutarčių, kuriomis yra grindžiama Europos Sąjunga, pritaikomųjų pataisų	C 241	21	1994 8 29
►**A2**	Aktas dėl Čekijos Respublikos, Estijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Vengrijos Respublikos, Maltos Respublikos, Lenkijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos ir Slovakijos Respublikos stojimo sąlygų ir sutarčių, kuriomis yra grindžiama Europos Sąjunga, pritaikomųjų pataisų	L 236	33	2003 9 23

▼B

TARYBOS DIREKTYVA 92/66/EEB

1992 m. liepos 14 d.

nustatanti Bendrijos Niukaslio ligos kontrolės priemones

1 straipsnis

Nepažeidžiant Bendrijos vidaus prekybą reglamentuojančių nuostatų, šioje direktyvoje apibrėžiamos Bendrijos kontrolės priemonės, taikytinos tuo atveju, kai Niukaslio ligos protrūkis nustatomas:

a) naminiams paukščiams;

b) sportiniams balandžiams ir kitiems nelaisvėje laikomiems paukščiams.

Ši direktyva netaikoma tuo atveju, kai Niukaslio liga nustatoma laisvėje gyvenantiems laukiniams paukščiams; tačiau tuo atveju atitinkama valstybė narė praneša Komisijai apie priemones, kurių ji ėmėsi.

2 straipsnis

Šioje direktyvoje, jei būtina, vartojamos 1990 m. spalio 15 d. Tarybos direktyvos 90/539/EEB dėl gyvūnų sveikatos reikalavimų, reglamentuojančių Bendrijos vidaus prekybą naminiais paukščiais ir perinti skirtais kiaušiniais ir jų importą iš trečiųjų šalių ([1]), 2 straipsnyje pateiktos sąvokos.

Papildomai naudojamos sąvokos:

a) „užsikrėtę naminiai paukščiai“ – tai bet kurie paukščiai, kuriems:

— patvirtintai laboratorijai atlikus tyrimą, oficialiai patvirtinta Niukaslio liga arba

— kuriuose antrojo ar vėlesnių protrūkių metu nustatyti Niukaslio ligai būdingi klinikiniai požymiai arba pomirtiniai pakitimai;

b) „įtariami užsikrėtę naminiai paukščiai“ – naminiai paukščiai, turintys klinikinių požymių arba pomirtinių pakitimų, leidžiančių pagrįstai įtarti Niukaslio ligą;

c) „įtariami užkrėsti naminiai paukščiai“ – naminiai paukščiai, kuriuos tiesiogiai arba netiesiogiai galėjo paveikti Niukaslio ligos virusas;

d) „maisto atliekos“ – maisto produktų atliekos, gautos iš virtuvių, restoranų ar, atitinkamai, pramonės įmonių, naudojančių mėsą;

e) „kompetentinga institucija“ – institucija, kuri apibrėžta Direktyvos 90/425/EEB ([2]) 2 straipsnio 6 dalyje;

f) „oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas“ – kompetentingos institucijos paskirtas arba įgaliotas veterinarijos gydytojas;

([1]) OL L 303, 1990 10 31, p. 6; su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 91/496/EEB (OL L 268, 1991 9 24, p. 56).

([2]) 1990 m. birželio 26 d. Tarybos direktyva 90/425/EEB dėl Bendrijos vidaus prekybos tam tikrais gyvūnais ir produktais taikomų veterinarinių ir zootechninių patikrinimų, siekiant užbaigti vidaus rinkos kūrimą (OL L 224, 1990 8 18, p. 29); su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 91/496/EEB (OL L 268, 1991 9 24, p. 56).

▼B

g) „lenktyninis karvelis“ – karvelis, išvežamas iš karvelidės arba skirtas iš jos išvežti tam, kad būtų paleistas ir galėtų laisvai sugrįžti atgal į karvelidę arba į kurią nors kitą paskirties vietą;

h) „karvelidė“ – įrenginys, kuriame laikomi ir veisiami lenktyniniai karveliai.

3 straipsnis

Valstybės narės užtikrina, kad apie įtariamą Niukaslio ligos pasireiškimą būtų nedelsiant pranešta kompetentingai institucijai.

4 straipsnis

1. Jei įtariama, kad ūkyje esantys naminiai paukščiai yra užsikrėtę arba užkrėsti Niukaslio liga, valstybės narės užtikrina, kad oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas nedelsiant organizuotų oficialų tyrimą, kuriuo būtų patvirtintas arba paneigtas ligos buvimo faktas, ir visų pirma būtinai paimtų arba prižiūrėtų, kad būtų paimti laboratoriniam tyrimui reikalingi mėginiai.

2. Vos tik gavusi pranešimą apie įtariamą užsikrėtimą, kompetentinga institucija paskiria ūkiui oficialią priežiūrą ir visų pirma reikalauja, kad:

a) būtų registruojami ūkyje esantys visų kategorijų naminiai paukščiai, nurodant, kiek kiekvienos kategorijos paukščių nugaišo, kiek turi klinikinių ligos požymių ir kiek jų tų požymių neturi. Įrašai turi būti nuolat atnaujinami įrašant įtariamuoju laikotarpiu išsiritusius ir nugaišusius paukščius. Apskaitos duomenys turi būti nuolat atnaujinami ir pareikalavus pateikiami, be to jie gali būti tikrinami kiekvieno apsilankymo metu;

b) visi ūkyje esantys naminiai paukščiai būtų laikomi jiems skirtose patalpose arba uždaryti kokioje nors kitoje vietoje, atskirti nuo kitų naminių paukščių;

c) paukščiai nebūtų įvežami į ūkį, neišvežami iš jo;

d) bet koks

— asmenų, kitų gyvūnų ir transporto priemonių judėjimas į ūkį arba iš jo,

— paukštienos arba skerdenos, lesalo, atliekų, indų, paukščių mėšlo, kraiko ir visko, kas gali pernešti Niukaslio ligą, judėjimas vyktų tik kompetentingai institucijai davus leidimą;

e) iš ūkių nebūtų išvežami kiaušiniai, išskyrus tuos, kurie siunčiami tiesiai į įmones, pagal Direktyvos 89/437/EEB ([1]) 6 straipsnio 1 dalies nuostatas patvirtintas gaminti ir (arba) perdirbti kiaušinių produktus, ir gabenami su kompetentingos institucijos leidimu. Toks leidimas turi atitikti I priede pateiktus reikalavimus;

([1]) 1989 m. birželio 20 d. Tarybos direktyva 89/437/EEB dėl higienos ir sveikatos problemų, turinčių įtakos kiaušinių produktų gamybai ir tiekimui į rinką (OL L 272, 1989 7 22, p. 87); su pakeitimais, padarytais Direktyva 89/662/EEB (OL L 395, 1989 12 30, p. 13).

▼B

f) prie įėjimo į patalpas, kuriose laikomi naminiai paukščiai, ir įvažiavimo į patį ūkį, taip pat ir prie išėjimo bei išvažiavimo būtų įrengtos atitinkamos dezinfekavimo priemonės;

g) būtų atliekamas 7 straipsnyje nurodytas epizootinis tyrimas.

3. Kol bus pradėtos taikyti šio straipsnio 2 dalyje numatytos oficialios priemonės, liga įtariamų bet kurių naminių paukščių savininkas arba laikytojas imasi visų pagrįstų veiksmų, kad užtikrintų, jog laikomasi šio straipsnio 2 dalies, išskyrus g punktą, nuostatų.

4. Kitiems pastatams kompetentinga institucija gali taikyti bet kurią iš šio straipsnio 2 dalyje numatytų priemonių, jei jų vieta, išdėstymas arba kontaktai su ūkiu, kuriame yra įtariama liga, leidžia įtarti užkrėtimo galimybę.

5. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytos priemonės nebus atšauktos kol oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas nepaneigs įtarimo, kad paukščiai serga Niukaslio liga.

5 straipsnis

1. Kai oficialiai patvirtinama, kad ūkyje esantys naminiai paukščiai serga Niukaslio liga, valstybės narės užtikrina, kad kompetentingos institucijos, be priemonių, nurodytų 4 straipsnio 2 dalyje, reikalautų imtis ir šių priemonių:

a) visi ūkyje esantys naminiai paukščiai nedelsiant nužudomi. Nugaišę arba nužudyti naminiai paukščiai ir visi kiaušiniai sunaikinami. Šie veiksmai atliekami taip, kad kuo labiau sumažėtų ligos išplitimo pavojus;

b) sunaikinamos arba tinkamai apdorojamos visos medžiagos arba atliekos, pvz., lesalas, kraikas ar mėšlas, kurios gali būti užkrėstos. Šis apdorojimas, atliktas laikantis oficialiai paskirto veterinarijos gydytojo nurodymų, užtikrina, kad visi Niukaslio ligos virusai bus sunaikinti;

c) jei ūkio naminiai paukščiai buvo skersti numanomu inkubaciniu ligos laikotarpiu, jei įmanoma, nustatoma ir sunaikinama jų mėsa;

d) nustatomi ir sunaikinami iš ūkio išvežti perinti skirti kiaušiniai, sudėti spėjamu inkubaciniu ligos laikotarpiu; tačiau iš tų kiaušinių išsiritę naminiai paukščiai oficialiai prižiūrimi; jei įmanoma, nustatomi ir sunaikinami iš ūkio išvežti valgymui skirti kiaušiniai, sudėti spėjamu inkubaciniu ligos laikotarpiu, jei prieš tai jie nebuvo atitinkamai dezinfekuoti;

e) atlikus a ir b punktuose išvardytus veiksmus, 11 straipsnyje nurodyta tvarka valomi ir dezinfekuojami pastatai, kuriuose laikomi naminiai paukščiai, aplinka, transporto priemonės ir visi įrenginiai, kurie gali būti užkrėsti;

f) atlikus e punkte numatytus veiksmus, į ūkį naminiai paukščiai gali būti grąžinami ne anksčiau kaip po 21 dienos;

g) vadovaujantis 7 straipsniu, atliekamas epizootinis tyrimas.

▼B

2. Šio straipsnio 1 dalyje numatytas priemones kompetentinga institucija gali taikyti ir kitiems kaimyniniams ūkiams, jei jų vieta, išdėstymas arba kontaktas su ūkiu, kuriame liga buvo patvirtinta, leidžia įtarti užkrėtimo galimybę.

3. Jei Niukaslio ligos viruso štamas, kurio ICPI (intracerebralinis patogeniškumo indeksas) yra didesnis kaip 0,7 ir mažesnis kaip 1,2, yra išskirtas iš klinikinių Niukaslio ligos požymių neturinčių naminių paukščių pulko ir 15 straipsnyje minima Bendrijos etaloninė laboratorija nustatė, kad šis viruso izoliatas yra Niukaslio ligos susilpnintos gyvos vakcinos, kompetentinga institucija gali leisti nukrypti nuo šio straipsnio 1 dalies a–f punktų reikalavimų, jei šis ūkis buvo oficialiai prižiūrimas 30 dienų, o svarbiausia, ji turi pareikalauti, kad:

— būtų taikomos 4 straipsnio 2 dalies a, b, d, e ir f punktų nuostatos,

— iš ūkio nebūtų išvežami jokie naminiai paukščiai, išskyrus tuos, kurie vežami į kompetentingos institucijos paskirtą skerdyklą.

Už šią skerdyklą atsakingai kompetentingai institucijai turi būti pranešama apie ketinimą į ją vežti skersti paukščius, o atgabenti į skerdyklą paukščiai turi būti laikomi ir skerdžiami atskirai nuo kitų paukščių.

4. Šio straipsnio 3 dalyje paminėtų naminių paukščių šviežia mėsa turi būti paženklinta Direktyvos 91/494/EEB 5 straipsnio 1 dalyje numatytu sveikumo ženklu.

5. Siekiant priimti suderintas Niukaslio ligos vakcinos naudojimo Bendrijoje taisykles, šio straipsnio 3 dalyje pateiktos nuostatos peržiūrimos atsižvelgiant į mokslinių tyrimų laimėjimus.

6 straipsnis

Kai ūkiuose yra du arba daugiau atskirtų naminių paukščių pulkų, kompetentinga institucija, remdamasi kriterijais, kuriuos 25 straipsnyje nurodyta tvarka nustatė Komisija, gali leisti, kad ūkio, kuriame yra užsikrėtusių paukščių, sveikiems pulkams nebūtų taikomi 5 straipsnio 1 dalies reikalavimai, jei oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas patvirtino, kad jame esantys minėti pulkai buvo uždaryti atskirose patalpose, laikyti ir lesinti atskirai, todėl virusas iš kitų pulkų patekti į juos negalėjo.

7 straipsnis

1. Epizootinio tyrimo duomenys yra šie:

— Niukaslio ligos egzistavimo ūkyje arba karvelidėje laikas,

— Niukaslio ligos, kuria serga ūkyje arba karvelidėje esantys naminiai paukščiai, šaltinis ir kitų ūkių arba karvelidžių, kuriose gali būti nuo to paties šaltinio užsikrėtusių arba užkrėstų naminių paukščių, balandžių arba kitų nelaisvėje laikomų paukščių, nustatymas,

▼B

— asmenų, naminių paukščių arba kitų nelaisvėje laikomų paukščių, kitų gyvūnų, transporto priemonių, kiaušinių, mėsos, skerdenų, indų arba medžiagų, galinčių pernešti Niukaslio virusą, įvežimas į ūkį arba karvelidę ir išvežimas iš jų.

2. Tam, kad visos priemonės, būtinos norint užtikrinti kuo greitesnį Niukaslio ligos sunaikinimą, būtų visapusiškai koordinuojamos ir kad būtų galima atlikti epizootinį tyrimą, turi būti sukurta krizės valdymo grupė.

Nacionalinių ir Bendrijos krizių valdymo grupių bendrąsias taisykles turi nustatyti Komisija, kvalifikuota balsų dauguma spręsdama dėl Komisijos pasiūlymo.

8 straipsnis

1. Jei oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas turi pagrindą įtarti, kad dėl asmenų, gyvūnų arba transporto priemonių judėjimo arba kuriuo nors kitu būdu kurio nors ūkio paukščiai gali būti užkrėsti, tokie ūkiai oficialiai kontroliuojami remiantis šio straipsnio 2 dalies nuostatomis.

2. Oficialios kontrolės tikslas – nedelsiant nustatyti, ar pasitvirtina įtarimai dėl ligos, suskaičiuoti naminius paukščius ir kontroliuoti jų judėjimą, o taip pat prireikus imtis šio straipsnio 3 dalyje numatytų veiksmų.

3. Kai ūkiui paskiriama šio straipsnio 1 ir 2 dalyse minima oficiali kontrolė, kompetentinga institucija uždraudžia išvežti iš ūkio naminius paukščius, išskyrus, kai paukščiai juos oficialiai prižiūrint vežami tiesiai į skerdyklą, kad būtų nedelsiant paskersti. Oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas, prieš išduodamas tokį leidimą, turi atlikti visų naminių paukščių klinikinį tyrimą, kad įsitikintų, jog ūkyje esantys paukščiai neserga Niukaslio liga. Šiame straipsnyje paminėti judėjimo apribojimai taikomi 21 dieną, skaičiuojant nuo paskutinės galimo užkrėtimo dienos; tačiau tokius apribojimus privalu taikyti mažiausiai septynias dienas.

4. Kompetentinga institucija gali taikyti šiame straipsnyje numatytas priemones ne visam ūkiui ir ne visiems jame esantiems naminiams paukščiams, jeigu ji mano, kad tai leidžia aplinkybės, t. y. šie naminiai paukščiai buvo patalpinti, laikyti ir lesinti atskirai, be to juos aptarnavo kitas personalas.

5. Jei oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas turi pagrindą įtarti, kad Niukaslio ligos virusu yra užsikrėtę lenktyniniai karveliai arba yra užkrėsta karvelidė, jis imasi visų reikiamų priemonių, kad užtikrintų, jog karvelidei bus taikomi apribojimai, įskaitant visišką draudimą 21 dieną išleisti iš karvelidės balandžius.

9 straipsnis

1. Jei naminiams paukščiams buvo oficialiai patvirtinta Niukaslio liga, valstybės narės užtikrina, kad kompetentingos institucijos aplink užsikrėtusį ūkį nustatytų mažiausiai trijų kilometrų spindulio apsaugos zoną, o ta zona įeitų į mažiausiai 10 km spindulio priežiūros zoną. Nustatant šias zonas, privalu atsižvelgti į geografinius, administracinius, ekologinius ir epizootinius su Niukaslio liga susijusius veiksnius, ir į monitoringo priemones.

▼B

2. Apsaugos zonoje taikomos tokios priemonės:

a) nustatomi visi zonoje esantys ūkiai, kuriuose yra naminių paukščių;

b) periodiškai lankomasi visuose paukščių ūkiuose, atliekamas klinikinis šių paukščių tyrimas, prireikus imami mėginiai laboratoriniams tyrimams; apsilankymai turi būti registruojami ir nustatyti tyrimų duomenys;

c) visi naminiai paukščiai laikomi jiems skirtose patalpose arba kurioje nors kitoje vietoje, kur juos galima atskirti nuo kitų paukščių;

d) prie įėjimų ir išėjimų iš ūkio naudojamos tinkamos dezinfekcijos priemonės;

e) kontroliuojamas asmenų, dirbančių su naminiais paukščiais, jų skerdenomis ir kiaušiniais, bei naminių paukščių, jų skerdenų ir kiaušinių gabenimo priemonių judėjimas zonoje; apskritai, paukščių gabenimas turi būti uždraustas, išskyrus tranzitą magistraliniais keliais arba geležinkeliais;

f) iš ūkio draudžiama išvežti jame laikomus paukščius ir perinti skirtus kiaušinius, nebent kompetentinga institucija davė leidimą išvežti:

   i) paukščius – į skerdyklą, kuri pageidaujama, jog būtų užsikrėtusioje teritorijoje, arba, jei tai neįmanoma, į kompetentingos institucijos patvirtintą už minėtos teritorijos ribų esančią skerdyklą, kur jie būtų tuoj pat paskersti. Ši paukščių mėsa turi būti ženklinama specialiu sveikumo ženklu, nurodytu Direktyvos 91/494/EEB ([1]) 5 straipsnio 1 dalyje;

   ii) vienadienius viščiukus arba jaunas dedekles – į priežiūros zonoje esantį ūkį, kuriame nėra naminių paukščių. Tačiau valstybėms narėms, neturinčioms vienadieniams viščiukams arba kiaušinius galinčioms dėti dedeklėms skirto transporto, kuris nuvežtų juos į priežiūros zonoje esantį ūkį, 25 straipsnyje nurodyta tvarka leidžiama išgabenti minėtus viščiukus ir vištas į ūkį, esantį už priežiūros zonos ribų. Remiantis 8 straipsnio 2 dalies nuostatomis, minėtiems ūkiams paskiriama oficiali kontrolė;

   iii) perinti skirtus kiaušinius – į kompetentingos institucijos paskirtą peryklą; prieš išgabenimą kiaušiniai ir jų pakuotės turi būti išdezinfekuotos.

   Pagal šio straipsnio 2 dalies f punkto i, ii ir iii papunkčių nuostatas leidžiami judėjimai vykdomi tiesiogiai, oficialiai prižiūrint. Gabenti leidžiama tik oficialiai paskirtam veterinarijos gydytojui atlikus ūkyje sveikatos patikrinimą. Naudojamos transporto priemonės turi būti valomos ir dezinfekuojamos prieš jas naudojant ir po to;

g) be leidimo draudžiama išvežti arba paskleisti naudotą kraiką arba paukščių mėšlą;

([1]) 1991 m. birželio 26 d. Tarybos direktyva 91/494/EEB dėl gyvūnų sveikatos reikalavimų, reglamentuojančių Bendrijos vidaus prekybą šviežia paukštiena ir jos importą iš trečiųjų šalių (OL L 268, 1991 9 24, p. 35).

▼B

h) draudžiama organizuoti naminių arba kitų paukščių muges, turgus, parodas arba kitus renginius.

3. Apsaugos zonoje priemonės taikomos mažiausiai 21 dieną po to, kai užsikrėtusiame ūkyje buvo atlikti 11 straipsnyje minimi parengiamieji valymo ir dezinfekavimo darbai. Po to apsaugos zona laikoma priežiūros zonos dalimi.

4. Priežiūros zonoje taikomos tokios priemonės:

a) nustatomi visi zonoje esantys ūkiai, kuriuose yra naminių paukščių;

b) kontroliuojamas naminių paukščių ir perinti skirtų kiaušinių judėjimas zonoje;

c) pirmąsias 15 dienų draudžiama išvežti naminius paukščius iš zonos, išskyrus jų gabenimą tiesiai į kompetentingos institucijos paskirtą skerdyklą, esančią už priežiūros zonos. Šių paukščių mėsa turi būti ženklinama specialiu sveikumo ženklu, numatytu Direktyvos 91/494/EEB 5 straipsnyje;

d) iš priežiūros zonos draudžiama išvežti perinti skirtus kiaušinius, nebent jie būtų vežami į kompetentingos institucijos paskirtą peryklą. Kiaušiniai ir jų pakuotės prieš juos išsiunčiant turi būti išdezinfekuoti;

e) iš zonos draudžiama išvežti panaudotą kraiką arba paukščių mėšlą;

f) draudžiama organizuoti naminių arba kitų paukščių muges, turgus, parodas ar kitus renginius;

g) nepažeidžiant a ir b punktų nuostatų, draudžiama gabenti naminius paukščius, išskyrus tranzitą magistraliniais keliais ir geležinkeliais.

5. Priežiūros zonoje priemonės taikomos mažiausiai 30 dienų po to, kai 11 straipsnyje nustatyta tvarka užsikrėtusiame ūkyje buvo atlikti parengiamieji valymo ir dezinfekavimo darbai.

6. Kai priežiūros zonos yra kelių valstybių narių teritorijose, valstybių narių kompetentingos institucijos šio straipsnio 1 dalyje paminėtas zonas nustato drauge. Tačiau prireikus apsaugos ir priežiūros zonos nustatomos 25 straipsnyje nurodyta tvarka.

7. Kai 7 straipsnyje paminėtas epizootinis tyrimas patvirtina, kad ligos protrūkis kilo dėl infekcijos ir kad nėra jokių ligos šalutinio išplitimo įrodymų, 25 straipsnyje nurodyta tvarka apsaugos ir priežiūros zonos gali būti sumažintos, o jų taikymo laikas – sutrumpintas.

10 straipsnis

Valstybės narės užtikrina, kad:

a) kompetentinga institucija nustatytų priemones, suteikiančias galimybę sekti kiaušinių, naminių ir kitų nelaisvėje laikomų paukščių judėjimą;

b) būtų reikalaujama, kad naminių paukščių ir (arba) lenktyninių karvelių, ir (arba) nelaisvėje laikomų paukščių savininkas ar laikytojas, kompetentingai institucijai pareikalavus, pateiktų informaciją apie į ūkį įvežamus ir iš jo išvežamus naminius paukščius bei kiaušinius, taip pat informaciją apie lenktyninių karvelių varžybas arba parodas;

▼B

c) visi asmenys, susiję su naminių paukščių, kiaušinių, sportinių balandžių ir nelaisvėje laikomų paukščių gabenimu arba prekyba jais, galėtų pateikti kompetentingai institucijai informaciją apie naminių paukščių, kiaušinių, sportinių balandžių ir nelaisvėje laikomų paukščių, kuriuos jie gabeno arba pardavė, judėjimą ir visas šios informacijos smulkmenas.

11 straipsnis

Valstybės narės užtikrina, kad:

a) kompetentinga institucija patvirtintų naudotinas dezinfekavimo priemones ir jų koncentracijas;

b) valymo ir dezinfekavimo darbai būtų atliekami oficialiai prižiūrint, laikantis:

i) oficialiai paskirto veterinarijos gydytojo instrukcijų;

ii) II priede nurodytų užsikrėtusio ūkio valymo ir dezinfekavimo tvarkos.

12 straipsnis

Mėginiai imami ir laboratoriniai tyrimai, skirti nustatyti Niukaslio ligos viruso buvimo faktą, atliekami pagal III priedo reikalavimus.

13 straipsnis

Valstybės narės užtikrina, kad kompetentinga institucija imtųsi visų reikiamų priemonių, kad apsaugos ir priežiūros zonose gyvenantys asmenys būtų informuoti apie galiojančius apribojimus, ir imtųsi visų veiksmų, kad tokios priemonės būtų tinkamai įgyvendintos.

14 straipsnis

1. Valstybės narės užtikrina, kad kiekvienoje valstybėje narėje būtų paskirta:

a) nacionalinė laboratorija, kuri turėtų tokią įrangą ir specialistus, kurie visada galėtų atlikti Niukaslio viruso ir antigenų identifikavimą ir galėtų patvirtinti regioninėse diagnostikos laboratorijose gautus rezultatus;

b) nacionalinė laboratorija, kurioje būtų tiriami regioninėse laboratorijose skirti naudoti reagentai;

c) nacionalinis institutas arba laboratorija, kurioje būtų tiriamas vakcinų, leidžiamų profilaktiškai naudoti toje šalyje arba sukauptų kritiškiems atvejams, veiksmingumą, stiprumą ir švarumą.

▼M3

2. 1 dalyje nurodytos nacionalinės laboratorijos yra atsakingos už standartų ir diagnostikos metodų, reagentų naudojimo ir vakcinų testavimo koordinavimą.

3. 1 dalyje nurodytos nacionalinės laboratorijos yra atsakingos už visose valstybėje narėje esančių Niukaslio ligos diagnostikos laboratorijose nustatytų standartų ir diagnostikos metodų koordinavimą. Šiuo tikslu:

▼B

a) gali aprūpinti nacionalines laboratorijas diagnostiniais reagentais;

b) kontroliuoja visų toje valstybėje narėje naudojamų diagnostinių reagentų kokybę;

c) periodiškai organizuoja lyginamuosius bandymus;

d) laiko Niukaslio ligos viruso izoliatus, paimtus toje valstybėje narėje patvirtintais ligos atvejais;

e) užtikrina, kad būtų patvirtinti regioninėse diagnostikos laboratorijose gauti teigiami rezultatai.

▼M3

4. 1 dalyje nurodytos nacionalinės laboratorijos palaiko ryšius su 15 straipsnyje nurodyta Bendrijos etalonine laboratorija.

5. Valstybės narės tvarko ir atnaujina 1 dalyje nurodytų nacionalinių laboratorijų ar institutų sąrašus ir sudaro sąlygas kitoms valstybėms narėms bei visuomenei su jais susipažinti.

Išsamios šios dalies vienodo taikymo taisyklės gali būti nustatomos 25 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.

▼M4

15 straipsnis

1. Komisija, priimdama įgyvendinimo aktus, paskiria Europos Sąjungos etaloninę Niukaslio ligos tyrimo laboratoriją. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 25 straipsnyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

2. Europos Sąjungos etaloninės Niukaslio ligos tyrimo laboratorijos funkcijos ir pareigos yra:

a) konsultuojantis su Komisija, koordinuoti valstybėse narėse taikomus Niukaslio ligos diagnozavimo metodus, t. y.:

i) Niukaslio ligos viruso, būtino atliekant serologinius tyrimus, tipo, jo laikymo sąlygų, pateikimo bei antiserumo paruošimo būdų nustatymas,

ii) standartinių serumų ir kitų etaloninių reagentų nacionalinėms etaloninėms laboratorijoms tiekimas, siekiant standartizuoti valstybėse narėse atliekamus bandymus ir naudojamus reagentus,

iii) Niukaslio ligos virusų štamų ir izoliatų kolekcijų rinkimas ir saugojimas,

iv) reguliarių lyginamųjų diagnostinių procedūrų tyrimų organizavimas Sąjungos lygmeniu,

v) duomenų bei informacijos apie naudojamus diagnostikos metodus ir Sąjungoje atliktų tyrimų rezultatus rinkimas ir lyginimas,

vi) Niukaslio ligos virusų izoliatų charakterizavimas pačiais moderniausiais metodais, kad būtų galima geriau suvokti Niukaslio ligos epidemiologiją,

▼M4

vii) raginimas neatsilikti nuo pasaulinio masto laimėjimų, susijusių su Niukaslio ligos priežiūra, epidemiologija ir prevencija,

viii) tolesnis Niukaslio ligos viruso ir kitų panašių virusų tyrimas, kad būtų galima greitai atlikti diferencinę diagnozę,

ix) išsamių žinių apie veterinarinės imunologijos produktų, padedančių išnaikinti ir kontroliuoti Niukaslio ligą, paruošimą ir naudojimą įgijimas;

b) aktyviai prisidėti prie konkrečios ligos protrūkių nustatymo valstybėse narėse, tiriant išskirtų virusų kamienus diagnozei patvirtinti, jiems apibūdinti bei epidemiologiniams tyrimams atlikti;

c) padėti parengti ar perkvalifikuoti laboratorinės diagnozės specialistus, siekiant suderinti visoje Sąjungoje taikomus metodus.

▼B

16 straipsnis

1. Valstybės narės užtikrina, kad:

a) vakcinacija nuo Niukaslio ligos kompetentingos institucijos patvirtinta vakcina galėtų būti atliekama kaip profilaktikos priemonė arba kaip papildoma kontrolės priemonė, atsiradus šiai ligai;

b) būtų leidžiama naudoti tik tas vakcinas, kurioms leidimą prekiauti išdavė valstybės narės, kur ši vakcina naudojama, kompetentinga institucija.

2. Kiti vakcinų nuo Niukaslio ligos naudojimo kriterijai gali būti nustatomi 25 straipsnyje nurodyta tvarka.

17 straipsnis

1. Valstybė narė, kurioje atliekama savanoriška arba privalomoji profilaktinė vakcinacija nuo Niukaslio ligos, informuoja Komisiją ir kitas valstybes nares.

2. Šio straipsnio 1 dalyje minima informacija yra apie:

— naudotinos vakcinos savybes ir sudėtį,

— vakcinos paskirstymo, laikymo ir naudojimo priežiūros tvarką,

— naminių paukščių, kurie gali būti arba yra vakcinuojami, rūšis ir kategorijas,

— teritorijas, kuriose yra arba gali būti vakcinuojama,

— vakcinacijos priežastis.

▼B

3. Valstybės narės gali nurodyti, kad būtų sukurta lenktyninių karvelių vakcinacijos programa. Tokiu atveju jos privalo apie tai pranešti Komisijai. Nepažeisdamos tokios programos nuostatų, valstybės narės užtikrina, kad lenktyninių karvelių varžybų ir parodų organizatoriai imtųsi reikiamų priemonių, kad jose dalyvautų tik nuo Niukaslio ligos suvakcinuoti paukščiai.

4. Išsamios šio straipsnio taikymo taisyklės, ypač susijusios su kriterijais, kuriuos būtina priimti, ir visos nukrypti leidžiančios nuostatos, kurios gali būti taikomos atsižvelgiant į valstybių narių sveikatos būklę, nustatomos 25 straipsnyje nurodyta tvarka.

18 straipsnis

1. Valstybės narės užtikrina, kad patvirtinus Niukaslio ligą, kompetentinga institucija sugebėtų nurodyti teritoriją ir laiką, per kurį oficialiai kontroliuojant bus atlikta skubi ir sisteminga nurodytų rūšių paukščių vakcinacija (skubi vakcinacija) taip papildant kitas šiame reglamente numatytas kontrolės priemones. Apie Niukaslio ligos aplinkybes ir skubios vakcinacijos programą valstybė narė, kurioje ši skubi vakcinacija atliekama, praneša Komisijai ir kitoms valstybėms narėms per Veterinarijos nuolatinį komitetą, įsteigtą Sprendimu 68/361/EEB ([1]).

2. Šio straipsnio 1 dalyje paminėtu atveju draudžiama vakcinuoti arba pakartotinai vakcinuoti naminius paukščius tuose ūkiuose, kuriems taikomi 4 straipsnyje nurodyti apribojimai.

3. Šio straipsnio 1 dalyje paminėtu atveju:

a) nurodytų rūšių naminiai paukščiai kuo greičiau vakcinuojami;

b) visi nurodytų rūšių naminiai paukščiai, gimę vakcinacijos zonoje esančiame ūkyje arba atvežti į jį, turi būti arba turėjo būti suvakcinuoti;

c) visą šio straipsnio 1 dalyje minimą vakcinacijos laiką vakcinacijos zonoje esančiuose ūkiuose turi likti visi ten laikomi nurodytų rūšių naminiai paukščiai, išskyrus:

— į vakcinacijos zonoje esantį ūkį atvežtus suvakcinuotus vienadienius viščiukus,

— tiesiai į skerdyklą tuoj pat skersti atvežtus naminius paukščius. Jei skerdykla yra ne vakcinacijos zonoje, paukščius leidžiama išvežti tik oficialiai paskirtam veterinarijos gydytojui atlikus ūkio sveikatos tikrinimą;

([1]) OL L 225, 1968 10 18, p. 23.

▼B

d) užbaigus a punkte numatytą vakcinaciją, iš vakcinacijos zonos gali būti leidžiama išvežti šiuos naminius paukščius:

— mėsai skirtus vienadienius viščiukus, kuriuos galima vežti į ūkį, kur jie bus suvakcinuoti; kol atvežti naminiai paukščiai paskerdžiami, šis ūkis turi būti prižiūrimas,

— naminius paukščius, kurie buvo suvakcinuoti daugiau kaip prieš 21 dieną ir kuriuos numatoma nedelsiant skersti,

— perinti skirtus kiaušinius, padėtus veislinių naminių paukščių,, vakcinuotų bent prieš 21 dieną; prieš išgabenant kiaušiniai ir jų pakuotės turi būti išdezinfekuoti.

4. Šio straipsnio 3 dalies b ir d punktuose numatytos priemonės taikomos tris mėnesius po to, kai buvo baigta šio straipsnio 1 dalyje numatyta vakcinacija; šis laikas gali būti pratęstas dar vieną arba du kartus po tris mėnesius.

5. Nukrypdamos nuo šio straipsnio 3 dalies a ir b punktų, kompetentingos institucijos gali netaikyti sistemingos vakcinacijos tvarkos ypatingą mokslinę vertę turintiems naminių paukščių pulkams, jei jos imsis visų būtinų priemonių, kad užtikrintų jų sveikatos apsaugą, ir jei atliks periodiškus serologinius tų paukščių tyrimus.

6. Komisija seka ligos eigą ir 25 straipsnyje nurodyta tvarka prireikus gali priimti sprendimą dėl judėjimo kontrolės ir vakcinacijos.

19 straipsnis

1. Jei pašto karveliai arba nelaisvėje laikomi paukščiai yra įtariami užsikrėtę Niukaslio liga, valstybės narės užtikrina, kad oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas pradėtų oficialų tyrimą, kad būtų galima patvirtinti ligą ir apie ją pranešti; visų pirma jis paima laboratoriniam tyrimui reikalingus mėginius arba prižiūri, kad jie būtų paimti.

2. Vos tik gavusi pranešimą apie įtariamą ligą, kompetentinga institucija ūkiui arba karvelidei skiria oficialią priežiūrą ir nurodo, kad iš karvelidės arba ūkio nebūtų išvežtas nė vienas karvelis arba nelaisvėje laikomas paukštis ir niekas kitas, kas galėtų pernešti ligą.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyje numatytos priemonės neatšaukiamos tol, kol oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas nepaneigia įtarimo dėl Niukaslio ligos pasireiškimo.

4. Vos tik patvirtinus Niukaslio ligą, kompetentinga institucija, *inter alia*, įsako:

a) Niukaslio liga užsikrėtusiems pašto karveliams arba nelaisvėje laikomiems paukščiams bei karvelidėms taikyti 5 straipsnio 1 dalies a, b, e ir f punktuose numatytas kontrolės ir išnaikinimo priemones; arba

▼B

b) bent jau

i) drausti išvežti iš karvelidės arba ūkio karvelius arba nelaisvėje laikomus paukščius mažiausiai 60 dienų nuo Niukaslio ligos požymių išnykimo;

ii) sunaikinti arba apdoroti visas medžiagas arba atliekas, kurios gali būti užkrėstos. Apdorojimas turi garantuoti, kad bus sunaikintas Niukaslio ligos virusas ir visos per i punkte minėtą 60 dienų laikotarpį susikaupusios atliekos;

c) atlikti 7 straipsnyje numatytą epizootinį tyrimą.

▼M4

5. Valstybės narės pateikia Komisijai Augalų, gyvūnų, maisto ir pašarų nuolatiniame komitete tiek informacijos apie ligos padėtį ir taikomas kontrolės priemones, kiek jos reikia tam, kad būtų tinkamai taikomos šiame straipsnyje nustatytos priemonės.

6. Komisija gali, priimdama įgyvendinimo aktus, nustatyti taisykles, susijusias su informacija, kurią valstybės narės turi pateikti Komisijai, kaip numatyta šio straipsnio 5 dalyje. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 25 straipsnyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

▼B

20 straipsnis

1. Naminius paukščius draudžiama lesinti maisto atliekomis, kurios susikaupia tarptautiniame transporte, pvz., laivuose, sausumos arba oro transporto priemonėse; jos turi būti surinktos ir oficialiai prižiūrint sunaikintos.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nenurodytomis maisto atliekomis arba naminių paukščių atliekomis gali būti leidžiama lesinti naminius paukščius tik termiškai juos apdorojus atitinkamuose įrenginiuose, taip užtikrinant, kad Niukaslio liga nebus pernešta, o jos virusas bus sunaikintas.

3. 25 straipsnyje nurodyta tvarka Komisija prireikus gali nustatyti išsamias šio straipsnio 2 dalies taikymo taisykles.

▼M4

21 straipsnis

1. Kiekviena valstybė narė parengia nenumatytų atvejų planą, kuriame nurodomos nacionalinės priemonės, įgyvendintinos kilus Niukaslio ligos protrūkiui. Siekiant atsižvelgti į padėties pokyčius, nenumatytų atvejų planas prireikus atnaujinamas.

Nenumatytų atvejų plane numatoma galimybė pasinaudoti patalpomis, įranga ir visomis kitomis priemonėmis, reikalingomis tam, kad Niukaslio ligos protrūkis būtų greitai ir veiksmingai likviduotas. Jame tiksliai nurodomi reikalavimai vakcinai, kurią valstybės narės laiko tinkama skubios vakcinacijos atveju.

▼M4

2. Nenumatytų atvejų planai ir visi jų atnaujinimai pateikiami Komisijai.

3. Komisija išnagrinėja nenumatytų atvejų planus ir visus jų atnaujinimus, kad galėtų nustatyti, ar jais galima pasiekti norimą tikslą, ir susijusiai valstybei narei pasiūlo padaryti reikalingus pakeitimus, visų pirma tam, kad jos planai būtų suderinti su kitų valstybių planais.

Komisija tvirtina nenumatytų atvejų planus ir visus jų atnaujinimus, jei reikia, iš dalies pakeistus, laikydamasi 25 straipsnyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

4. Komisija gali, priimdama įgyvendinimo aktus, nustatyti kriterijus, kuriuos turi taikyti valstybės narės rengdamos nenumatytų atvejų planus. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 25 straipsnyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

▼B

22 straipsnis

Kiek būtina užtikrinti vienodą šios direktyvos taikymą, Komisijos ekspertai, bendradarbiaudami su kompetentingomis institucijomis, gali atlikti patikrinimus vietoje. Tam tikslui jie gali patikrinti tipinį procentą įmonių, kad įsitikintų, ar kompetentingos institucijos tikrina, kaip tos įmonės laikosi šios direktyvos reikalavimų. Apie patikrinimų rezultatus Komisija praneša valstybėms narėms.

Valstybė narė, kurioje atliekamas patikrinimas, visapusiškai padeda ekspertams, kad jie galėtų įvykdyti savo užduotį.

Bendros šio straipsnio įgyvendinimo nuostatos priimamos 25 straipsnyje nurodyta tvarka.

23 straipsnis

Išsamūs reikalavimai, reglamentuojantys Bendrijos finansinę pagalbą įgyvendinant priemones, susijusias su šios direktyvos taikymu, yra pateikti Sprendime 90/424/EEB.

24 straipsnis

Priedus, kai reikia, iš dalies keičia Taryba, kvalifikuota balsų dauguma spręsdama dėl Komisijos pasiūlymo, ypač atsižvelgdama į naujus mokslo tyrimus ir diagnostikos procedūras.

▼M4

25 straipsnis

1. Komisijai padeda Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 178/2002 ([1]) 58 straipsnio 1 dalimi įsteigtas Augalų, gyvūnų, maisto ir pašarų nuolatinis komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 182/2011 ([2]).

2. Kai daroma nuoroda į šį straipsnį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

▼B

26 straipsnis

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję iki 1993 m. spalio 1 d., įgyvendina šią direktyvą. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

Valstybės narės, priimdamos šias priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

27 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

([1]) 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 178/2002, nustatantis maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiantis Europos maisto saugos tarnybą ir nustatantis su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (OL L 31, 2002 2 1, p. 1).

([2]) 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

▼B

I PRIEDAS

LEIDIMAS IŠVEŽTI KIAUŠINIUS IŠ ŪKIO, ATSIŽVELGIANT Į ŠIOS DIREKTYVOS 4 STRAIPSNIO 2 DALIES e PUNKTO REIKALAVIMUS

Kompetentinga institucija gali išduoti leidimą išvežti kiaušinius iš įtariamo ūkio, kuriam taikomos 4 straipsnio 2 dalies e punkto nuostatos, į įmonę, pagal Direktyvos 89/437/EEB 6 straipsnio 1 dalies reikalavimus patvirtintą gaminti ir perdirbti kiaušinių produktus, jei vykdomos šios sąlygos:

1) kad kiaušinius būtų galima išvežti iš įtariamos įmonės, jie turi:

   a) atitikti Direktyvos 89/437/EEB priedo IV skyriaus reikalavimus;

   b) iš įtariamos įmonės jie turi būti siunčiami tiesiai į paskirtą įmonę; įtariamo ūkio oficialiai paskirtas veterinarijos gydytojas prieš išsiunčiant kiekvieną siuntą užplombuoja, ir visą laiką, kol siunta gabenama iki paskirtosios įmonės, ji turi likti užplombuota;

2) oficialiai paskirtas įtariamos įmonės veterinarijos gydytojas paskirtosios įmonės kompetentingai institucijai praneša apie savo ketinimą išsiųsti įmonei kiaušinius;

3) už paskirtąja įmonę atsakinga kompetentingoji institucija užtikrina, kad:

   a) priedo 1 dalies b punkte nurodyti kiaušiniai nuo jų atvežimo iki perdirbimo būtų laikomi atskirai nuo kitų kiaušinių;

   b) pagal Direktyvos 90/667/EEB ([1]) 2 straipsnio 2 dalies nuostatas, tokių kiaušinių lukštai būtų laikomi pavojingomis medžiagomis, ir su jais būtų elgiamasi taip, kaip to reikalaujama minėtos direktyvos II skyriuje;

   c) pakavimo medžiagos, transporto priemonės, skirtos gabenti 1 dalies b punkte nurodytus kiaušinius, ir visos patalpos, t. y. viskas, su kuo kiaušiniai liečiasi, yra valoma ir dezinfekuojama taip, kad būtų sunaikinti visi Niukaslio ligos virusai;

   d) apie visas perdirbtų kiaušinių siuntas pranešama įtariamo ūkio oficialiai paskirtam veterinarijos gydytojui.

([1]) 1990 m. lapkričio 27 d. Tarybos direktyva 90/667/EEB, nustatanti veterinarijos taisykles dėl gyvūninės kilmės atliekų tvarkymo ir perdirbimo, siekiant tiekimo į rinką ir ligų sukėlėjų prevencijos gyvūninės arba žuvų kilmės pašaruose, ir iš dalies keičianti Direktyvą 90/425/EEB (OL L 363, 1990 12 27, p. 51).

▼B

II PRIEDAS

UŽSIKRĖTUSIO ŪKIO VALYMO IR DEZINFEKAVIMO TVARKA

I. **Parengtinis valymas ir dezinfekavimas:**

a) kai tik iš patalpų pašalinamos išmetimui skirtos naminių paukščių skerdenos, tos patalpų dalys, kuriose buvo laikomi paukščiai, ir visos kitų patalpų, kiemų ir kitų objektų dalys, užkrėstos skerdžiant arba atliekant pomirtinį patikrinimą paukščius, turi būti išpurkštos dezinfekuojančiomis priemonėmis, kurios tvirtinamos pagal šios direktyvos 11 straipsnio nuostatas;

b) visi naminių paukščių arba kiaušinių audiniai, nuo kurių galėjo būti užkrėsti pastatai, kiemai, indai ir kiti objektai, turėtų būti kruopščiai surinkti ir pašalinti kartu su skerdenomis;

c) panaudota dezinfekuojanti priemonė ant paviršiaus turi būti laikoma mažiausiai 24 valandas.

II. **Galutinis valymas ir dezinfekavimas:**

a) riebalai ir nešvarumai nuo visų paviršių turi būti pašalinti naudojant nuriebalinimo priemonę ir juos būtina nuplauti vandeniu;

b) nuplovus vandeniu taip, kaip aprašyta a punkte, purškiama dezinfekuojančia priemone;

c) po septynių dienų patalpos turėtų būti vėl valomos naudojant nuriebalinimo priemonę, nuskalaujamos vandeniu, purškiamos dezinfekavimo priemone ir vėl nuskalaujamos vandeniu;

d) panaudotas kraikas ir mėšlas turi būti apdorojami tokiu metodu, kuris padeda sunaikinti virusą. Tai turi būti atliekama naudojant vieną iš šių būdų:

i) deginama arba apdorojama garais 70 °C temperatūroje;

ii) užkasama giliai į žemę, kad nepasiektų graužikai ir laukiniai paukščiai;

iii) sudedama į krūvas ir drėkinama (jei reikia pagreitinti fermentaciją), uždengiama ir laikoma karštyje, kol temperatūra pasiekia 20 °C, ir laikomas uždengus 42 dienas, kad nepatektų graužikai ir laukiniai paukščiai.

▼B

III PRIEDAS

DIAGNOSTINĖS PROCEDŪROS NIUKASLIO LIGOS DIFERENCINEI DIAGNOZEI NUSTATYTI IR PATVIRTINTI

Toliau nurodytos Niukaslio ligos virusų izoliavimo ir jų savybių apibūdinimo procedūros turėtų būti įvertintos kaip gairės ir minimalūs nurodymai, taikytini nustatant minėtą ligą.

Niukaslio ligą sukeliantis virusas priskiriamas *Paramyxoviridae* šeimai. Šiuo metu yra žinomos devynios paukščių paramiksovirusų serologiškai skirtingos grupės, pavadintos nuo PMV-1 iki PMV-9. Visi Niukaslio ligos virusai priskiriami PMV-1 grupei. Taikant diagnostines procedūras, kurios leidžia patvirtinti Niukaslio ligą ir atlikti diferencinę analizę, vartojama tokia sąvoka:

„Niukaslio liga“ – tai naminių paukščių infekcija, kurią bet kuriam paukščių štamui sukelia paramiksovirusas 1, kurio intracerebralinis patogeniškumo indeksas (ICPI) vienadieniams viščiukams yra didesnis kaip 0,7.

I SKYRIUS

Mėginių ėmimas ir tyrimas

1. *Mėginiai*

Sergančių paukščių išeinamosios angos (arba išmatų) ir trachėjos tepinėliai; neseniai nugaišusių paukščių išmatų arba žarnų turinys, smegenų audinys, trachėja, plaučiai, kepenys, blužnis ir kiti aiškiai pakenkti organai.

2. *Mėginių paruošimas*

Šio skyriaus 1 dalyje išvardyti organai ir audiniai gali būti tiriami kartu, tačiau svarbiausia atskirai ištirti išmatas. Tepinėliai turėtų būti visiškai panardinami antibiotinėje terpėje. Išmatų mėginiai ir organai turėtų būti homogenizuoti (uždaroje maišyklėje arba naudojant grūstuvėlį ir sterilų smėlį) antibiotinėje terpėje iki 10–20 % w/v suspensijos terpėje. Suspensijos apie dvi valandas turi būti laikomos aplinkos temperatūroje (arba ilgiau, kai temperatūra yra 4 °C), o po to nuskaidrintos centrifuguojant (pvz., 800–1000 g 10 min.).

3. *Antibiotinė terpė*

Įvairios laboratorijos sėkmingai taikė įvairios sudėties antibiotines terpes, o II priede nurodytos laboratorijos galės patarti kiekvienai konkrečiai šaliai. Išmatų bandiniams paruošti reikia didelės antibiotikų koncentracijos, tipinį mišinį sudaro: 10000 vienetų/ml penicilino, 10 mg/ml streptomicino, 0,25 mg/ml gentamicino ir 5000 vienetų/ml mikostatino fosfato buferiniame tirpale (PBS). Ruošiant audinių ir trachėjos tepinėlius, šiuos dydžius galima sumažinti iki penkių kartų. Apsisaugant nuo chlamidijų galima pridėti 50 mg/ml oksitetraciklino. Jį būtina dėti ruošiant terpę, kurios galutinis pH pridėjus antibiotikų turi būti 7,0–7,4.

2 SKYRIUS

Viruso išskyrimas

Viruso išskyrimas užperėtuose paukščių kiaušiniuose

Nuskaidrinto plūduriuojančio skysčio turėtų būti inokuliuota po 0,1–0,2 ml į kiekvieno ne mažiau kaip keturių naminių paukščių užperėtų kiaušinių, laikytų inkubatoriuje 8–10 dienų, alantojo ertmę. Geriausia, kad tai būtų specialių, neturinčių patogenų naminių paukščių kiaušiniai, jei tokių nėra, gali būti naudojami paukščių, neturinčių Niukaslio ligos viruso antikūnų, kiaušiniai. Inokuliuoti kiaušiniai laikomi 37 °C temperatūroje ir kasdien tikrinami juos peršviečiant. Su

▼B

negyvu arba žūstančiu embrionu kiaušiniai bei visi kiti kiaušiniai praėjus šešioms dienoms po inokuliacijos turėtų būti atvėsinti iki 4 °C ir patikrinti alantojo-amnijono skysčių hemagliutinacijai nustatyti. Jei nėra hemagliutinacijos, minėta procedūra pakartojama kaip inokulą naudojant nepraskiestą alantojo-amniono skystį.

Jei hemagliutinacija nustatyta, kultūra patikrinama dėl bakterijų. Jei bakterijos surandamos, skystis gali būti filtruojamas per 450 nm membranos filtrą, dar pridedama antibiotikų ir, kaip minėta pirmiau, inokuliuojama į embrioną.

3 SKYRIUS

Diferencinė diagnozė

1. *Pirminė diferenciacija*

Visus hemagliutinuojančius virusus numatoma pateikti II priede paminėtai nacionalinei laboratorijai, kad ji galutinai juos identifikuotų, charakterizuotų ir nustatytų patogeniškumą. Tačiau svarbu, kad būtų kuo greičiau įgyvendinamos laikinosios Niukaslio ligos kontrolės priemonės, skirtos pristabdyti viruso plitimą, ir kad regioninės laboratorijos galėtų nustatyti Niukaslio ligos virusą. Todėl hemagliutinuojantis skystis turėtų būti tiriamas hemagliutinacijos slopinimo reakcija, kaip aprašyta 5 ir 6 skyriuose. Hemagliutinacijos slopinimo reakcija gauti teigiami rezultatai $1{:}2^4$ arba daugiau su Niukaslio ligos viruso specifiniu poliklonineiu antiserumu, kurio darbinis titras ne mažesnis kaip 2^9, būtų pirminė identifikacija, leidžianti paskelbti laikinąsias kontrolės priemones.

2. *Patvirtinantis identifikavimas*

Nacionalinė laboratorija turėtų imtis visapusiškos kiekvieno hemagliutinuojančio agento diferencinės diagnozės. Niukaslio ligos virusas ir šiuo atveju būtų patvirtintas hemagliutinacijos slopinimo reakcija su monospecifiniais viščiukų antiserumais. Intracerebralinis patogeniškumo indeksas turėtų būti nustatomas visiems teigiamiems izoliatams, kaip aprašyta 7 skyriuje. Patogeniškumo indeksai, didesni kaip 0,7, rodo virusą, todėl reikia pilnai taikyti kontrolės priemones.

Naujausi laimėjimai nustatant Niukaslio ligos virusų tipą, ypač naudojant monokloninę antikūnų metodiką, sudarė galimybę skirstyti štamus ir izoliatus į grupes. Svarbiausia, kad kai kurie monokloniniai antikūnai gali būti Bendrijos teritorijoje naudojamo vakcininių štamų ir kad jie gali būti nustatyti hemagliutinacijos slopinimo reakcija.

Kadangi gyvų vakcinų štamai dažnai gali būti išskiriami ištiriamų naminių paukščių, greitas jų identifikavimas II priede nurodytose nacionalinėse laboratorijose yra akivaizdus pranašumas. Tokie monokloniniai antikūnai turi būti gaunami 14 straipsnyje nurodytose Bendrijos etaloninėse laboratorijose ir pateikiami nacionalinėms laboratorijoms, kad jos galėtų patvirtinti vakcininių virusų išskyrimą.

Nacionalinės laboratorijos turėtų pateikti Bendrijos etaloninei laboratorijai visus hemagliutinuojančius agentus.

3. *Tolesnis izoliatų tipavimas ir jų savybių apibūdinimas*

Bendrijos etaloninė laboratorija iš nacionalinių laboratorijų turėtų gauti visus hemagliutinuojančius virusus, kad vykdydama etaloninės laboratorijos funkcijas ir pareigas galėtų ir toliau atlikti antigeninį ir genetinį tyrimą, o tai leistų geriau suvokti ligos (ligų) epizootinę padėtį Bendrijoje.

▼B

4 SKYRIUS

Greitas Niukaslio ligos viruso ir antikūnų nustatymo metodas

Vakcinuotiems paukščiams greitas Niukaslio ligos viruso nustatymas ir nevakcinuotiems paukščiams antikūnų nustatymas atliekamas taip:

1. *Niukaslio ligos viruso nustatymas*

Nustatant Niukaslio ligos antigenus ir diagnozuojant vakcinuotų paukščių infekcijas, taikoma keletas greito nustatymo metodų. Šiuo metu išilginiame trachėjos gleivinės pjūvyje dažniausiai naudojamas fluorescuojančių antikūnų metodas ir peroksidazinis antikūnų metodas tiriant smegenis. Atrodo, jog nėra pagrindo abejoti, kad užsikrėtus Niukaslio ligos virusu galėtų būti taikomi ir kiti tiesioginiai antigenų nustatymo metodai.

Tokių tyrimų trūkumas yra tas, kad neįmanoma ištirti visų galimų Niukaslio ligos viruso replikacijų vakcinuotuose paukščiuose. Pvz., tai, kad nėra viruso trachėjoje, nereiškia, jog jo nėra replikacijos žarnyne. Atliekant eilinę Niukaslio ligos diagnostiką, nerekomenduojama taikyti tiesioginį nustatymo metodą, nors ypatingomis aplinkybėmis tokie tyrimai gali būti naudingi.

2. *Antikūnų nustatymas nevakcinuotiems paukščiams*

Dauguma laboratorijų, skirtų Niukaslio ligai diagnozuoti, yra susipažinusios su hemagliutinacijos slopinimo reakcija, ir toliau nurodyta rekomendacija yra susijusi su viruso antikūnų nustatymu atliekant šį bandymą. Tačiau viruso antikūnams nustatyti gali būti sėkmingai naudojama imunofermentinė reakcija (ELISA). Jei pageidaujama, kad regioninėje laboratorijoje būtų atliekama ELISA reakcija, ją turi stebėti II priede minėta nacionalinė laboratorija.

a) M ė g i n i a i

Kraujo mėginiai imami iš visų paukščių, jeigu pulke jų yra mažiau kaip 20, ir iš 20 paukščių, jei pulkas didesnis (tokiu atveju yra 99 % tikimybė nustatyti bent vieną teigiamą serumą, jei jį turi 25 % arba daugiau paukščių, nepriklausomai nuo pulko dydžio). Kraujui turėtų būti leidžiama sukrešėti, ir tada išskiriamas serumas tyrimui.

b) A n t i k ū n ų t y r i m a s

Kiekvienas serumo mėginys turi būti tiriamas hemagliutinacijos slopinimo reakcija, kaip aprašyta 6 skyriuje.

Taikant HI reakciją, kyla nesutarimų dėl to, keliais hemagliutinuojančiais vienetais (HAU), – keturiais ar aštuoniais,– ji turi būti įvertinta. Atrodytų, jog tinka abu variantai, ir pasirinkimo teisė turėtų būti palikta pačioms nacionalinėms laboratorijoms. Tačiau antigeno, kurį veikia serumas, teigiama reakcija gali būti skirtinga: 4 HAU teigiamas gali būti esant titrui 2^4 arba didesniam, o 8 HAU teigiamas – esant titrui 2^3 arba didesniam.

5 SKYRIUS

Hemagliutinacijos (HA) reakcija

Reagentai

1. Izotoninis fosfatinis buferis (PBS) (0,05 M) pH 7,0–7,4.

▼B

2. Raudonieji kraujo kūneliai (RBC), paimti mažiausiai iš trijų viščiukų, neturinčių patogenų, ir sumaišyti lygiomis dalimis su Alsever'o tirpalu (jei neturinčių patogenų paukščių nėra, kraujas gali būti imamas iš nuolatos tikrinamų viščiukų, kurie neturi Niukaslio ligos antikūnų). Prieš naudojimą eritrocitai turi būti triskart plaunami PBS. Reakcijai atlikti rekomenduojama 1 % suspensija (suspausta ląstelė v/v) PBS.

3. Kaip standartinį antigeną patariama naudoti Niukaslio ligos viruso Ulster 2C štamą.

Procedūra:

a) į kiekvieną plastikinės mikrotitravimo plokštelės duobutę (turėtų būti naudojamos V-formos duobutės) įlašinti 0,025 ml PBS;

b) į pirmą duobutę įlašinti 0, 025 ml viruso suspensijos (t. y. alantojo skysčio);

c) dvigubam atskiedimui (nuo 1:2 iki 1:4096) visoje plokštelėje naudoti daugiakanalę pipetę;

d) į kiekvieną duobutę įlašinti dar po 0,025 ml PBS;

e) į kiekvieną duobutę įlašinti dar po 0,025 ml 1 % eritrocitų suspensijos;

f) atsargiai sumaišyti ir laikyti 4 °C temperatūroje;

g) rezultatai vertinami po 30–40 minučių, kai nusėda kontroliniai RKK. Tikrinama paverčiant lėkštelę ir stebint, teka ar ne lašo formos eritrocitai. Duobelėse, kuriose nebuvo HA, tekėjimas turi būti toks pat, kaip ir kontrolinėse duobutėse, kuriose nėra viruso;

h) HA titras – tai didžiausias atskiedimas, sukeliantis RKK hemagliutinaciją. Šis atskiedimas gali būti įvertintas 1 hemagliutinaciniu vienetu (HAU). Tikslesnis HA titro nustatymo metodas yra tas, kurio metu naudojami atskiedimai, artimi pradiniam, pvz., 1:3, 1:4, 1:5, 1:6 ir t. t. Toks antigeno paruošimas taikomas hemagliutinacijos slopinimo reakcijoje (žr. 6 skyrių).

6 SKYRIUS

Hemagliutinacijos slopinimo (HI) reakcija

Reagentai (žr. 5 skyrių):

a) fosfato buferinis tirpalas (PBS);

b) alantojo skystis su virusu, atskiestas PBS ir turintis 4 arba 8 HAU 0,025 ml;

c) 1 % viščiukų RKK suspensija;

d) neigiamas kontrolinis viščiukų serumas;

e) teigiamas kontrolinis serumas.

Procedūra:

a) į kiekvieną mikrotitravimo plokštelės duobutę (V formos) įlašinti po 0,025 ml PBS;

b) į pirmą duobutę įlašinti 0, 025 ml serumo;

c) dvigubam atskiedimui visoje plokštelėje naudoti daugiakanalę pipetę;

d) įlašinti 0,025 ml alantojo skysčio, turinčio 4 arba 8 HAU;

e) sumaišyti ir mažiausiai 60 min. laikyti 4 °C temperatūroje, arba bent 30 min. kambario temperatūroje;

▼B

f) į visas duobutes įlašinti po 0,025 ml 1 % RKK suspensijos;

g) atsargiai sumaišyti ir laikyti 4 °C temperatūroje;

h) rezultatai vertinami po 30–40 minučių, kai nusėda kontroliniai RKK. Tikrinama paverčiant lėkštelę ir stebint, teka ar ne lašo formos RKK. Duobelėse, kuriose nebuvo hemagliutinacijos, tekėjimas turi būti toks pat, kaip ir kontrolinėse duobutėse, kuriose yra tik RKK (0,025 ml) ir PBS (0,05 ml);

i) HI titras – tai didžiausias viruso atskiedimas antiserume, turinčiame 4 arba 8 HAU (kiekvienos hemagliutinacijos metu turėtų būti nustatomi HAU rodikliai);

j) rezultatų patvirtinimas priklauso nuo to, ar gauti titrai yra mažesni kaip 2^3, kai yra 4 HAU, arba 2^2, kai yra 8 HAU, esant neigiamam rezultatui su kontroliniu serumu ir teigiamam su teigiamu kontroliniu serumu viename atskiedime.

7 SKYRIUS

Intracerebralinio patogeniškumo indekso tyrimas

1. Infekuotas šviežias alantojo skystis (HA titras turi būti didesnis kaip 2^4) skiedžiamas steriliu izotoniniu druskos tirpalu santykiu 1:4 (antikūnai neturi būti naudojami).

2. Kiekvienam iš dešimties vienadieniui viščiukui (t. y. 24 val.; praėjus 40 valandų nuo išsiritimo) intracerebraliai įšvirkščiama po 0,05 ml atskiesto viruso. Viščiukai turi būti išperinti iš neturinčių patogeno kiaušinių.

3. Viščiukai tikrinami aštuonias dienas, kas 24 valandas.

4. Kiekvieno stebėjimo metu užrašomi tokie duomenys: normalūs – 0; sergantys – 1, nugaišę – 2.

5. Indeksas apskaičiuojamas taip, kaip nurodyta šiame pavyzdyje:

Klinikiniai požymiai	Diena po inokuliacijos (paukščių skaičius)									
	1	2	3	4	5	6	7	8	Iš viso	Suma
Normalūs	10	4	0	0	0	0	0	0	14 × 0	= 0
Sergantys	0	6	10	4	0	0	0	0	20 × 1	= 20
Nugaišę	0	0	0	6	10	10	10	10	46 × 2	= 92
									Iš viso = 112	
Indeksas – tai vidutinis visų paukščių vieno stebejimo rezultatas = 112/80 = 1,4.										

8 SKYRIUS

Plokštelių formavimosi metodas

1. Viruso atskiedimų geriausiai naudoti tiek, kad būtų užtikrintas optimalus diskų ant lėkštelės skaičius. Turėtų pakakti dešimties atskiedimų 10^{-7} PBS.

2. Viščiukų embrionų ląstelių vientisi monosluoksniai arba atitinkama ląstelių linija (pvz., *Madin-Darby* galvijų kepenų ląstelių) yra paruošiama ant 5 cm diametro Petri lėkštelių.

3. Į kiekvieną iš dviejų Petri lėkštelių įlašinama po 0,2 ml kiekvieno viruso skiedinio ir virusui leidžiama absorbuotis 30 min.

▼B

4. Triskart nuplovus užsikrėtusias ląsteles PBS, ant infekuotų ląstelių užpilama 1 % w/v agaro su 0,01 ml tripsino arba be tripsino. Svarbu, kad į terpę nebūtų dedama serumo.

5. Po 72 valandų inkubavimo 37 C temperatūroje diskai turėtų būti pakankamo dydžio. Jie gerai matomi pašalinus agarą ir nudažius ląstelių monosluoksnį 0,5 % w/v kristavioleto tirpalu 25 % v/v etanolyje.

6. Jei buvo inkubuojama su tripsinu, visi virusai turi suformuoti skaidrius diskus. Jei tripsino nebuvo, diskus suformuos tik viščiukams virulentiški virusai.

▼M3

_____

▼M4

_____